

Genève le 31 Juillet 1890.

315

18
Odebrany w Paryżu
10. Sierpnia 1890.
S.A.

Szanowny Panie

Obrunuję w tej chwili broszurkę
o P. Monistkim, na kopercie mają
dużę piśmo które mi powiada
że to podawnek Szanownego Pana.

Pręsytha że muszę mieć urado-
wata naprzód dla tego że dowodem
się łaskawy dawca dobrem cieszy
się zdrowiem, a następnie że On
o mnie zapamiętać wczuł.

Za obce de reconnaissance przyjemno-
ści, proszę przyjęcie serdecznie po-
dziękowanie.

Korzystając z dobrego obecnie
zdrowia, które nadwyzszniem było
kilko tygodniową chorobą na
początku bieżącego roku — niezstępem
się teraz do dawno rozpoczętej

pracy a ktorej okolicnosci wzmaiste
od ktadac ja dotqd zmuszaly.

W 1872 roku p. Bronislaw Zaleski
zakomunikowal mi list p. Domejki
w ktorym ten smiatly i poczciwy
patryota prosil by siz ktos z mto-
dych redaktorow zajst opisaniem geo-
grafii ziem polskich.

W tym celu przystal on p.
Bronislawowi na przy siatki zakt
polskich na ktorej oznaczyl
swoje rzky pokladz geologiczne,
jak rowniez polzqd ogolny na
powierzchni ziem polskich.

Obe te dokumenty posiadane
a od kilkunastu lat abogatem
je wznego redaje Dieta mi fran-
cuakieni, ktore urzadkiem sa
pozyteczne do wzprowadzenia owej
pracy.

Ze wzrytkich Diet polskich
ktore znam, jedna bylko geo-
grafja Tatomira drukowana
w Krakowie Kozdem Towarzystwa

dział tanich i pożytecznych, jest
warte uwagi geografii uosić.

Dziś to wszelkie pisane prace
porażczego i świątecznego pisarza
jest bardzo strasznie gdyż
o. Tatonic w jednym tomiku
obok geografii fizycznej naszego
kraju zamieścił także pogląd
historyczny.

Wszelkie inne tego rodzaju prace
są jedynie inwentarzem gór, rzek,
miast etc. ubarwionymi nierównymi
liczbą cyfr i nazwisk które do pa-
mąci tylko odnoszą się, a do serca
i rozumu zakotłać nie zdolne.

A wszelkie fizyka to i wspaniała
ta nauka, co wskazuje przyczyny,
opisuje wyniki, maluje skutki.
dość zrozumieć i przejść rozmaite
tych mnogich czynników, co na
utwór gęb naszych, na różno-
wność roślinnej siaty, na dobro
byt i charakter ich mieszkańców
wplynęły.

Wskazać ten oświecony tyranik
wszelkich ziemskich plodów, co

sity życia z kamiennych pokładów,
z płowem fizycznych - chemicznych
z kryształów roślinności wybiegły.
Podkreślić w jaski to sposób za po-
możę swym ewolucyjnej sity
zwierzęta instynktowo, ludzkość
wzrębno rozwija się - a jaski to
niecierpliwą rolę odgrywają w tym
biegu żywoty natury czasem spo-
tygowanej - oko w Kolku Stowach
plan. rozprawy obecnie pracy.

Ja Kolku tygodni będę mógł przy-
stać Kolku dziesięć stroniem następnym
z przyczyn o przeczytanie zaręczymis-
tych barion nie jestem a w
związności Trausowego Dain. zupełnie
pokładam zaufanie.

Maam zamierze jeżeli prace te
warty tego będzie drukiem ogłosić je
na wstronie koszt

Będzie jednak tutaj daleko od
woreklich irodek naukowych odwa-
żam się prosić Trausowego Dain
o pomoc krysto naukową, a która
polega na obznajmieniu mnie
z materjami zawiądzkami. się

82) Guise, 31re Lipca 1890.

317

w Biblioteczce polskiej.

Niechciałbym wskazać obawom i Sea-
nownego Pana tem zgdaniem
jeżeli bądź zajęcia, bądź edworie
na przeszkodzie stałyby mogły.

Tym prosto serdecznie, o sercu
odpowiedzi ~~być~~ miem że odnowa
Seauownego Pana wynikiem było
niemożności będzie.

W tym ostatnim razie proszę bym
jedynie o dowiedzenie się czy Bibliote-
ka polska mogłaby mi przynieść w
pomoc, bądź przyciągnie pierwszych
dzieł za stoioną pięćdziesiątą Kencę,
bądź za daną wskazówką na koszt
mój przez kogoś sobie wyciągnie

Dziesięć dni temu potrzebuje podrec-
znicę fizyki i chemii w polskim
pisanych języku — gdyż termino-
logia po tylu latach w granicy
spełnionych zapomniała — pisalem
do księgarni p. Młickiewicza z
prośbą o przysłanie mi tych dzieł.
Terminu stoioną w list marki
pocztowej dotąd żadnej odpowiedzi mi

skrzyniakiem - tego rodzaju porostko.
Dy dla mnie to dzień cały na
chleb pracuję, a wieczorem tylko
jęz. piśmi inożę się bardzo nie
przyjemnie.

A teraz skłonicywszy garść
obywatelską coż porriem o sobie
Szawornemu Panu?

Tyje obecnie bardzo samotnie.
Chłopcyzna moja dla nauki
niecorka z babką w Rouen -
zapewne w przyszłym roku
koinieje edukacyę będzie w
Paryżu, sądzę że Syn znajdzie
wówczas jak Ojciec iyerliński
przyjźni u Szawornego Pana
tym bardziej że sprytny i pra-
cowity w 15^{tu} latach i 6 miesię-
cach przeszedł dobre examina
bakalarskich umiejętności a w
przyszłym roku będzie miał 18 lat
i mam nadzieję że stoy examina
d. szkoly politechniczej lub
centralnej. -

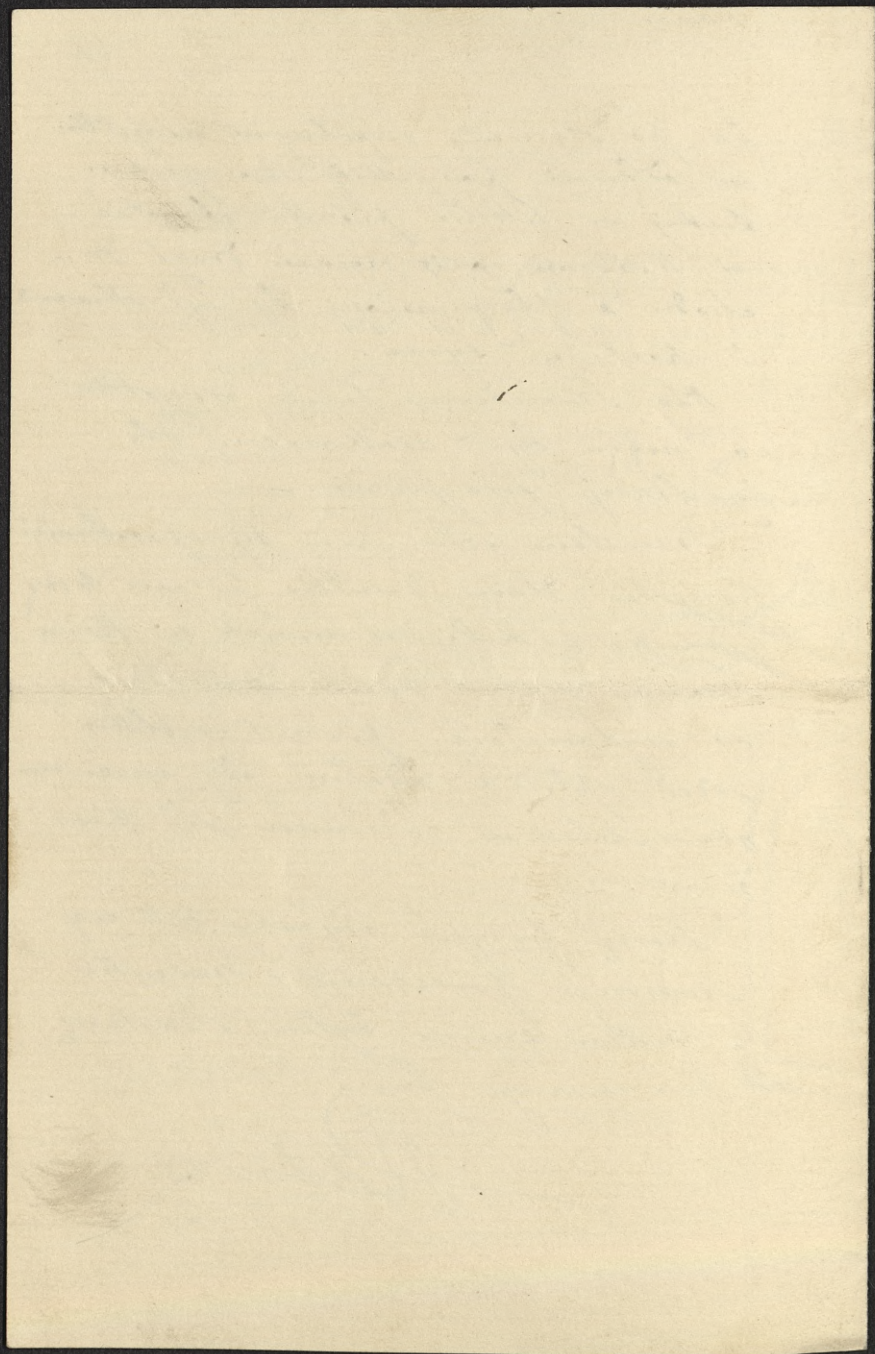
Ja po straceniu zupełnym majątku
w odlewni paryzkiej, zaczęłam
kubaj w lekkie piórka, obrusie -
w Kisidym razie mam drzyje do -
chodu z ptacy mojej by żył skowronki
i krostacie syna.

Oko Szanowny Panie wszystko
co mnie był ciekawem. Dla
cierpliwiej przyjacieli. -

Powiedział sobie przy tej sposobności
przyjść Wam dristko pisane przy
jednego z kolegów niedzieli a Ktisiu
Szaniownemu Panie dowiedzie
co wyprawić, prace i wielkie
serce sptodzie zdalac gdy uciec
obycielstokim rozumem jest niewo-
wane. -

Tędy przyjsie wyrazy jak naj-
szerszego porzeczania i znaczenia
z jakim zawsze bytem i zostane
dla Szanowny Panie

J. Kuboniz

Odebrany w Warszawie
13. 8. 1890.
Sierpnia 1890.
J. N.

Genie 11⁹ Sierpnia 1890 roku

319

Szanowny Panie

Powodem niemały chwały owej od-
poriedzi jest przesytka tych kil-
ku c'wiartek wprawdzie pracy-
zycytem. sobie przedstawić ją
Szanownemu Panu jak najprę-
dziej, by po przeczytaniu onej,
odebrać uwagi krytyczne tak
pod względem samego przedmiotu
jak również do formy językowej.
Z następne tego, do którego
brakuje jeszcze trzy wzdziaty,
a mianowicie: klimat, pra-
ca ludzka i kartografy, sądzę
że Łaskawy Pan oszdić po-
trafi czy pisarz za mało

wysokiej opinii o siłach swoich
nie miał rozpocząwszy tę pracę.
I czy się na nią nie pomyśli
jak z mowy na Stojce.
Ludzie bowiem obywatelskie
siedzą do którego kota, bojs
się stroną choćby chwilę
całkiem co pożyteczniejszym
być mógłby.

Dziękuję serdecznie za przy-
stanie nazwiska Marszałkowskich
uczonych a redigowanym będzie
za przystanie adresu Sosienstki.
go jest to mój szkolny Subskry-
kolega.

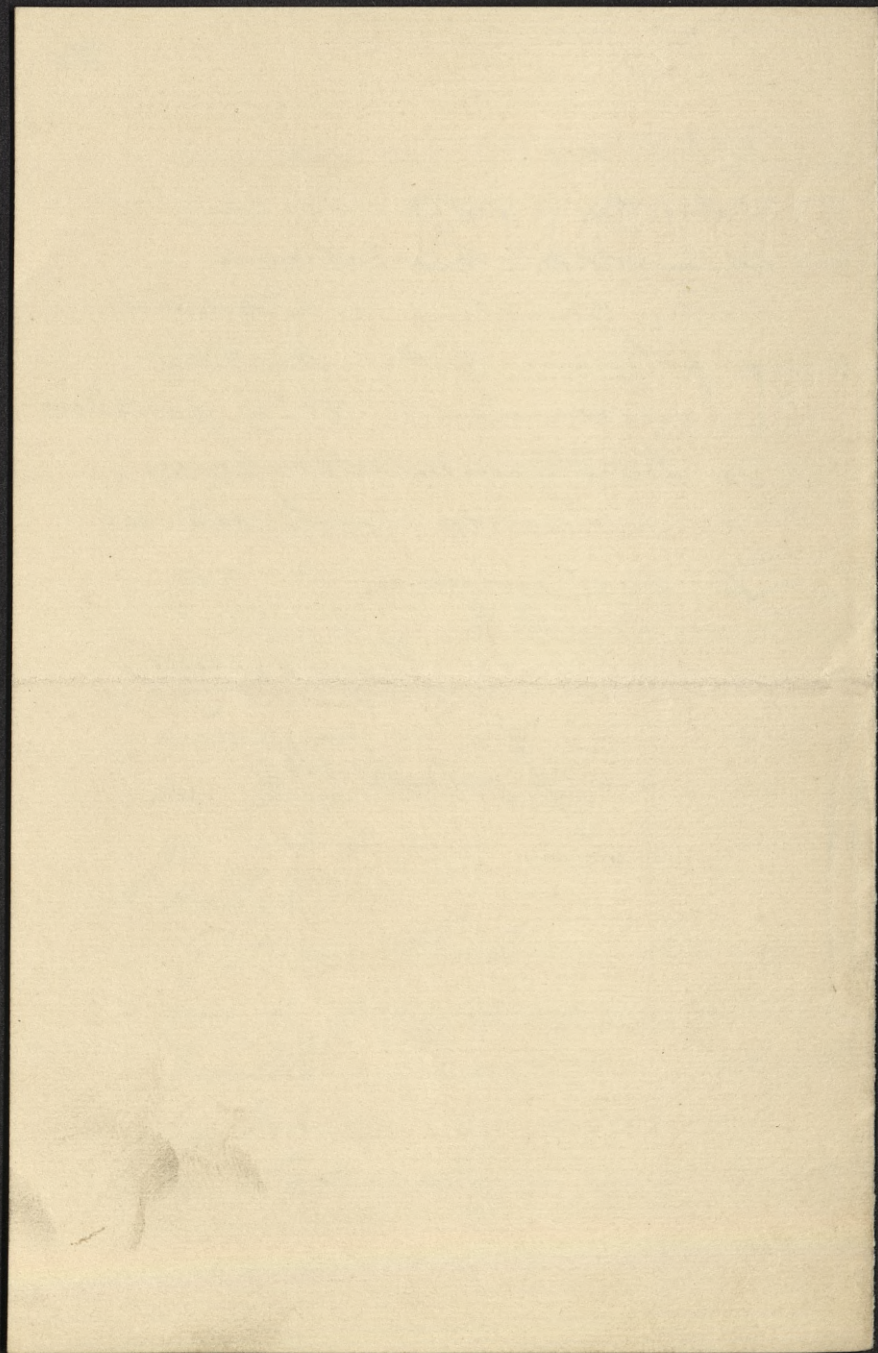
Pani Szabickiej Lamoystkie
nam z przyjemnością przesyła
dziełko: "Familiistère." jak tylko
się domiem czy adresuje
do Łakopanego przez Kraków

Dajcie ono.

Priskupę serdecznie za
wszystkie w ostatnim
liście przesłane wiadomości
a dotycząc tutaj Kartki
z uwagami które posiadam
do kontynuowania pracy
przedsięwziętej jeżeli ona mi
to zastęguje.

Szczerze przyrzeczony

Pełkiewicz

Do ntasciwej geografii polskiej
jako materialy posiadam:

- 1° Wielką Kartę sztabową Polski
pod zaborem moskiewskim bez-
imiennego autora lea Ktore
myślą iż była przez Generała
Chrzeanowskiego.
- 2° Kartę sztabową Galicji
- 3° Kartę sztabową Wielkiego Księstwa
Pomorskiego i Salska.
- 4° Kilkascie Kart sztabowa-
nych między Ktoremi Kartą
Dufour'a z 1862 z. z nazwiskami
miast po polsku.
- 5° Karta Dimejki z pokładami
geologicznymi. -
- 6° Cztery grube tomny geologa
francuskiego Beudant opisu-
ją jego badania na Wegrach
z atlasem pokładów geolo-
gicznych Karpat.
- 7° Dokumenta strażca do woinictwa
w Rosji przez Wiesiłowskiego

Będąc już w Paryżu czytatem
w ~~de~~ Roczniku francuskich
min wyjątki z artykułów
pisanych przez Stasycera
o pokładach geologicznych
polskich, gdyby w bibliotece
polskiej Dietsu de exstansato
bytbym bardzo kontant o tem
się dowiedzieć. —

Odebrany w Paryżu
1890. Sierpnia 1890.

Swie 17² Sierpnia 1890.

322

Szanowny Panie

Na przystanie wiadomości sto-
krotne dziękuję.

Otrzymałem również odpowiedź
od p. Mickiewicza który księ-
garnię polską wrócił a przy-
stąpił mi adres Gubrynowicza i
Seniada księgarzy Szwajcarskich.

Napisatem prośbę natych-
miast do nich z żądaniem
dzieć Seniradekiego i Chatu-
biniskiego jak również Pamię-
Smitha Fryzograficznego w
którym p. Drientalski pisze.

Niewystanę sobie nigdy
Szanowny Dobrodziej ile je
Teraz w dzicany jestem za
tak ochotę i innową pomoc.

Być może i ta praca moja nie
wiele warta, jest ona jednak dla
mnie bardzo przyjemną i drogą,
boć wszystko co polskie do serca
prosto idzie - a zbierając mate-
ryały do opisu tej tak drogiej
ziemi, nieraz serce inowziej
zadryg podsiód jednostajnego
na kawałek chleba strudu.

Do Gosiewskiego nie piszę
jeszcze, czekając jego do Warsza-
wy powrotu.

Zapisać również w księ-
kach swoich wszelakim uapm

1. "Tableau de la Pologne," przez
M. de Bruni. Stare dzieło
drukowane w 1807 r. zawier-
ające tytuły dokumentów z
których czerpie - 12^{ci} prze-
wziętych stowami zapewnione
nazwiskami wszystkich pisa-

2°

3°

czy której opieram się polskich
znan. od 1572 do 1807 roku. (†)

- 2° *Statistical table* „Texte explicatif d'un atlas économique-statistique de la Russie d'Europe”
St. Pétersbourg 1857 par Vessolowski
membre de l'Académie.

Łączy się z sam isochimery
isothermy jak również temperatura
precyzyjnie 80^{ci} = niżej corocznie -
Przejmnie upadów deszczowych i
śnieżnych etc...

- 3° „Des Forces productives, destruc-
tives et improductives de
la Russie par Auguste Tournieu
Paris. 1860. pełne statki docu-
mentów klimatycznych rolni-
czych i leśnych.

A teraz przeliczyć raz jeszcze
Troskane węzły, przede przebe-
cayé Sulfury i sulfaty ortostanich
emriatek - jak chemiz polski

(†) Niemcewicz jak powiada oburzył
go i niemi.

obrymam sobie co siarczy-
kiem a co siarczanem zowiz
u nas.

Proszę Szanownego Pana
przyjąć wyrazy serdecznego
przywitania.

Skutowski

Gwiazdka W Sierpniu 1890
324

Wzięty w Paryżu
28.9. Sierpnia 1890.

Szanowny i łaskawy Panie

W ostatnim liście doniosłem
ci pismo do Księgarni w Szwajcarii
w celu otrzymania listów
które łaskawy Pan raczył
mi wysłać.

Odebrałem również odpowiedź:
Pamiętnik Geograficzny
mój będzie w Księżce - jak
w również pismo tygodnio-
we Warszawskie: "Wsch-
ódniak" i rocznik Towarzystwa
Jastrzębskiego w którym
p. Chatubiniński artykuły
pisze. Co zaś do opisu geo-

graficznego polski sto dotownie co
mi pism Zubrynowicz Koizgar
ze Swona:

" Semiradskiego Opis geograficzny
" Polski nie znamy wcale, ani w
" Katalogach takiego tytułu nie
" odsekalisimy."

Być może że ile go sentkali.

Na początku zeszłego tygodnia
postatem Dietko: "Famili-
listere." p. Hubianu Janajstko-
mu do Zakopanego wraz z
listem zarządającym.

La kilkanaście dni mam
nadzieję skomiczyć artykuł
wstępny: Klimat,

Proszę przyjąć wyrazy mo-
rego szacunku i pozdrowień
z jakimś zastają dla Swon-
nego Pana.

szczerze przywiązany
S. K. Stawiec

co

y

n

ie

o.

o-

mi-

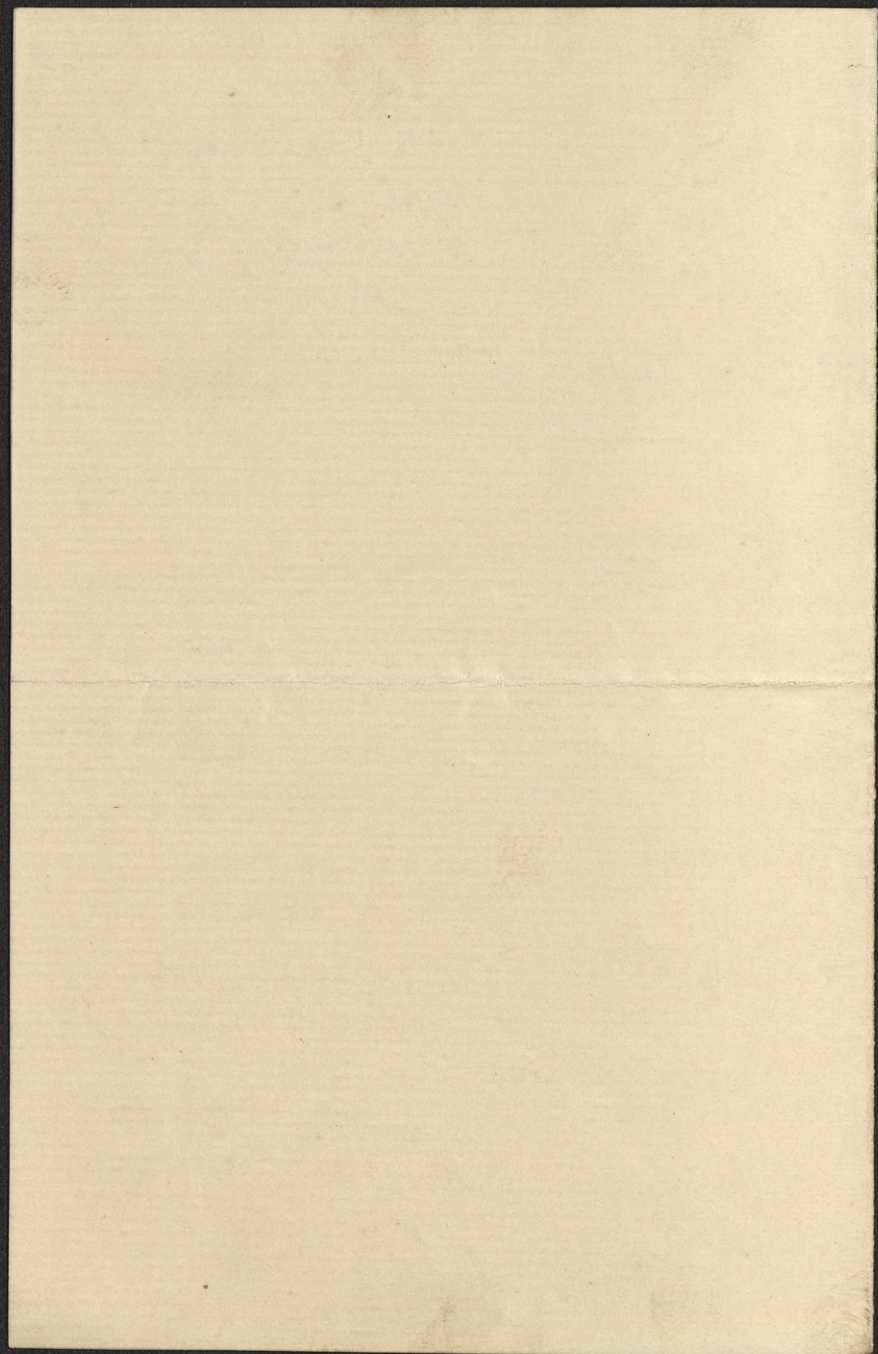
Kio-

re-

r.

f

✓

Odebrany w Paryżu
20^{go} Września 1890.

Paris 9^e Mars 1890
326

Szanowny i kochany Panie

Oba pisma polskiego So-
warzystwa b. ucznion
szkoly Badignolskiej ode-
bratem i niewymownie
za ich przesłanie dziękuję.

Prisij pisać będę do
Lorierskiego pod kopertą
p. Di Kstejna.

Parz dui temu odebratem
bardzo przyjemny list od
p. br. Lamskiego w
Którym obcuje mi za
przyjadem do Francji
wiedzić Familière.

Bardzo mi to wielką

przyjemność sprawi i di-
sią już z onego przyobie-
cając się cię.

Przyjemność ta do zupeł-
nego uszczelnienia dyjcie-
jeli Seanoway Pau
Dobrodziej z panem La-
mojskim tutaj przeje-
chać raczy.

Tu dyjcie tutaj obaj
wiele ciekawych rzeczy
do widzenia i serce
polskie serce do przyje-
cia.

Księgarnia browney po
polsku chandlery - od
15^{ty} dni presento posth.
Tem pić przyde mandatem
portowym a dotąd jeszcze
niego nie odebutem.

Trieta Elisei Rochus po-
 siddam jak równie wiele
 innych francuzkich pism
 dnoszących się do mojej
 pracy: Die Baumont,
Flammion, Tyndal Ho-
maczany przez Kausnika
Moigne Którego robicie
zabtem, Guillemin fizyk
francuzki mój dawny
professor w St. Oje.

Tu widzieliśmy Stanowne-
 me państwa obywatel-
 nie zważając na polski
 nie a więc gdzie się jęli
 chęć nie myśleć do idł.
 ności potężny cał porząd-
 go napisac'.
 Tu widzieliśmy potężne

proszę przyjąć Szanowny
i troskawy Pański dobro-
dzieju wyrażony szczerzej
zycielskości i najgłębszego
pożyczenia.

J. K. Kowalski

Gnise 7 Października 1890 328

Odebrany w Paryżu
10. Października 1890

Szanowny i łaskawy Panie

Obramatem uareszcie kom ostat-
ni (IX) Października Fizyograficz-
nego - z wielką przyjemnością widzę że
w kraju nauki przyrody kwitną
świecnie, dzięki nowej plejadzie
nowych pracowników.

W łonie tym znajduje się pra-
ca geologiczna p. Siennickiego
opisująca okolice Kalisza i Wielu-
nia - z utaranku tego przyjmuję
z rekomendacją Szanownego Pana
do czytania rozrywkowego co Sie-
nicki napisał.

W październikach tych znajdę
wiele rzeczy i materiałów niezbęd-
nie potrzebnych do pracy mojej.

Przymatem takiej kółka numerów
Wschodniata. Z tego wszystkiego
widzę że kraj nasz pracuje zdrowo
i na wysokości umiejętności trzyma
się dzielnie.

Wynikiem tego wszystkiego jest
próba o odstawienie mi takamie prze-
cażtanym kartek wstępn.

Pracy zaczętej nie zaprzestaję,
lecz takową na nowo na warstet
postawię by wyrzucić co za niskie
i za stare a reniesić na poziom
obecny co dzisiaj zworn zwane.

Także jakim to olbrzymim
krokiem wiedza ludzka maszeruje
na przedź zdmienieniem oświeck
przejęty. W każdej gałęzi również
pracy a oświeckim polstem rozum
skrutuje tajemnice, eliminuje
nieznane coraz szybciej.

Leć w tym polocie wzmajonym
teoryi i doktryn, wczoraj wiatych.
nie jest starsze, a obecnie jest
tylko chwilkową jutrzejszą przy-
słowi - Curier, D'Orbigny, Elie
de Beaumont Koryfusz wczoraj,

materjalnym fyltko do historyi umie-
 jętności uż Dżisij.
 Smith, Lyell teoryę katekliczmów
 nowemi spostrzeżeniami podkopali,
 a stworzona przez nich teorya:
przyczyn naturalnych również uż
 spostrzeżeniami i rozumowaniem
 całej plejady uczonej do której
 należą Etienne Reclus, Stanisław
 Meunier we Francyi; Briard,
 Plateau w Belgii; Darwin w Anglii
 a do której ja należę w Polsce p.
 Siemiradskiego.

Drugim ważnym obowiązkiem moim jest Pracę
Niedziadki - Wzrostu do Pracę
Pracę radami, wskazówkami i in-
szereż wiadomości moje z pre-
lud ogłosz. Mem nadziej że
czas, choć i praca przebie coś bardziej
porządniejszą opracow by regulując
choć w ogół okaza ni przychyl-
ność.

Pod adresem p. Dikutejuna prze-
 staniem list do Władysława Gosiew-
 skiego od trzech tygodni - zapewne
 jeszcze do Warszawy nie powiódł

gdzi odpowiedz dotąd nieotrzymatem
Biblioteka polska zaporne teraz otwarta
zambowratem viz na Pamietnik
Fizyograficzny i na Wschodni-
oba te pisma d lat kilku wychodzi-
Chce czytac masytko wiele druze
pienizdzy wydac potrzeba.

Jezeliby pisma te w Bibliotece
byly, jak rowniez inne ktou
chciatbym czytac czy by tez ich
pozyczyc niemowina bylo?

Biorac przesytkę i odstanie na,
ntasny kosat - skladajze naprod
wartosc pienizny przyrownego
dzieta i niebrumajze do staryj
jak miesiz.

Bylbym niestycharnie wdzi-
cznym Szanownemu Panu
za pamiadownienie miie o tam

At teraz Konieczę proszę
Szanownego Pana dobrodzieje
o przyjscie swerego szacunka
i poradzicnie z jakim zarowu
zostaję

Sehutowick

Odebrany w Paryżu
1890 Listopada 1890.

Genie le 17 Nov. 1890

330

Sauvonnay Prince Dobrodziej

Pobuda by była wielkim spio-
chem żeby zapamiętać u
przypomnienie dla Was, co
justicie tak iyerlingym dla
mnie.

Est Sauvonnay Prince Dobro-
dziej otrzymuje u chwili
gdy do pierwsie mojego listu
zabieratem się.

Towodem Dwidżego ocetkina-
nia jest iż chciatem koniecznie
zualić coś o chińskich a
racyj polskich Krotkach.
lub adwentnie.

Oto co byłko zualarTem:

1° Le Leporide et le lapin
Saint-Pierre. Brochure in 8°
de 72 pages - prix 2.50

2° Lapins, lièvres et leporides
in 18° de 180 pages et 15 grammes
Prix 1.25

Obie majdziej sie w:

Librairie agricole de la
maison rustique 26 rue
Jacob - Paris.

Możemy mi także w podob.
nie dostać dostić moim w:

Librairie Horticole 62 rue
des Ecoles à Paris.

Możemy także w
Paris co dotyczy są doręczycielom
i co pisze w intern straj-
mawsey Was List.

To więcej więcej w Paris
pochodzić przez ulicę Tourna

spostreptem sayd: Comptoir
 Geologique, Wroclaw tam zue-
 lastem Katalog Diet Ktore
 sprudaje, a do domu wicinszy
 crytyje go zualartem:

- 1° Zoologia specialit Vilna pour
 Eichwald a jak w'innici
- 2° Petrobytnyi mir rossii.
- 3° Pusch. u. Tolens Paläontologie
 oder Abbild u. Beschreibung
 der Petrefakten aus Gebirgs-
 formationen in Polen, Volhy-
 nien u. d. Karpathen.
 z 16te tablicami zaputrowannymi
 rysunkami polskimi i Kaminia-
 Tosei.

Dieto to Siemini diki crysto
 u wroch psacch wopowinno
 i wielkiy wagg na wretelnoie
 psamtkinui Pusch'a Ktadie.

Oto psamalui kn, dietko
 di dietko pryszodze moje

biblioteka podjęciu do rozpo-
czytej pracy związkiem sz. —

Do Jossiewskiego i Adny' wia.
Dziś na list pisany am
debutem.

Trochę przysię Simonu
Tunc z zyczeniem. Dobrego
zdrowia i serce wywaru su-
cudki i porzucenia.

S. M. K.

Odebrany w Paryżu
10. 80. Littegr 1891.

N.

Grise pt. Eulogo 1891 r.

332

Szanowny i Taskony Panie

Za podarunek Kanonów p.
Wronskiego, serdecznie dziękuję -
za Taskarę iycerur i wiadomość
o dobrym zdrowiu Szanownego
Dobrodzieje, również mocno
uciśniony jestem.

A prawiąc pociechę
umysł i serce rozgrzane, widząc,
że Duch jak powiedział, i jak
to z prac raczonych mgłów
widzieć, ginące nie przestaje.

Reperników, Szwedekich

i Wojskich spuszczać nie
na jatoną więc rolę upadła.

Jedli tak dłużej będzie,
strąpinie w przyszłość upadnie,
dzięki Tym, co dzisiaj nie wó-
żać się tylko paciorem, lecz
pracą, ofiarą i czynem, mo-
dlić się nauczyli.

Boż zaprawdę za tę sprawę
wzrósł

Z serca

Skubowicz

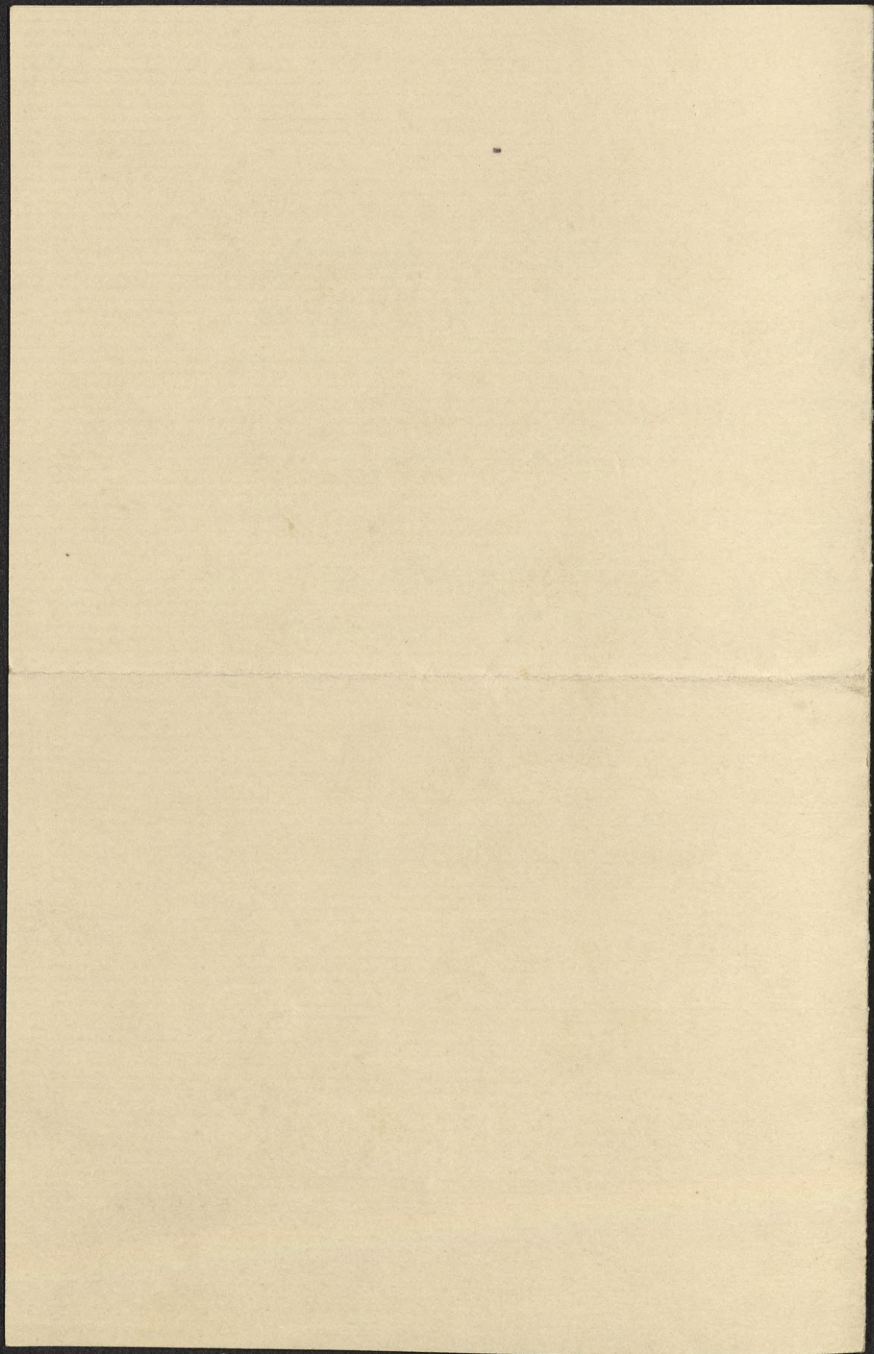
Inic,

1-

12

10-

8

Genève 9me Septembre 1891.

334

Odebrany w Paryżu
9 go Sierpnia 1891.
S. N.

Szanowny Panie Dobrodziej

Mocno ucieszył mnie list odebrany i wiadomość o wy-
daniu dzieła dzieła Monnikiego,
przez ciotki która jak
p. Diakstein jest edytorem przez
którą przeprowadzić należy do
skutku.

Dojrzały i tylko a powodu
Taszkarskiego względu dla mnie
Szanowny Panie nie powiedzieli
że przedstawiona przez wasz
moja dyscyplina Geografii nie
właściwa była - wziętem więc
do pracy na nowo.

Od miesiąca Guendria reszte-
go roku pracowałem przede-
mnie i obuwajniem od

z najwzrostszymi pracami wzyst-
kich cudzoziemskich i francus-
kich uczonek najlepszych firm
uznoszą.

Praca tego rodzaju jest dość
uciszliwą gdyż odbywa się
mimo to 10 godzinnej dzien-
nej pracy w fabryce.

Tak też się zaszczęśliłem że
Doktor mój wskazał mi prze-
parę niedzielną wyprawkę i ja-
dzą, umyślną przez niezajmu-
jąc się.

Drwięcie pięćdziesiąt stronnie
wstępu wypracowaniem jedniak
już przed wypracowaniem i
a żeby Testamencie Państwa
abytłiej faktycznej niezdawkę,
lebotem w kilku stronicach
Drość o cenie pisy i druków
w przygotowanym tygodniu przesłż.
Teżeli z tego streszczenia
Szanosny Pan samowia se
miesi użyci godna, wóstraw

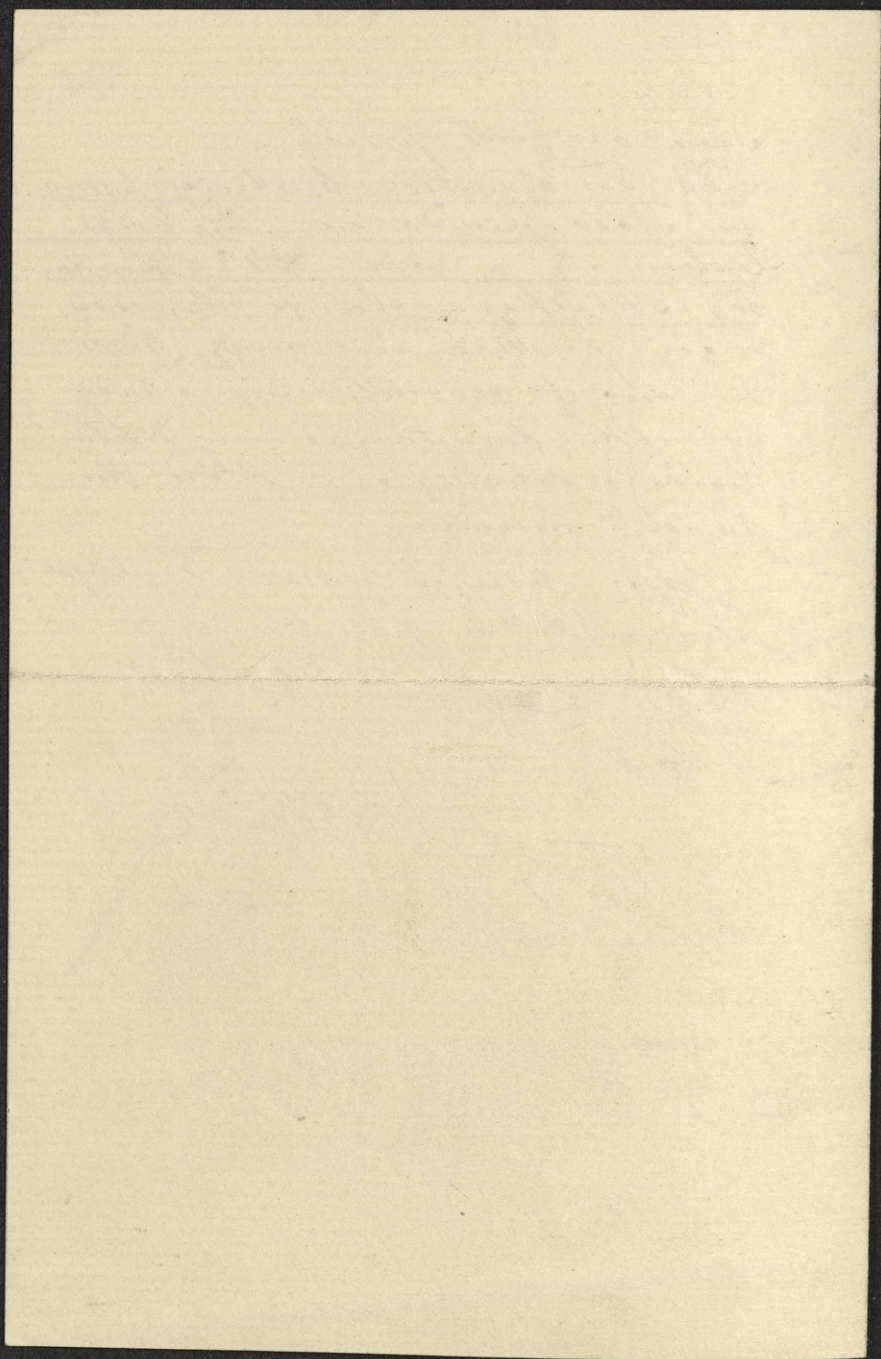

swm original przesła.

Do Towarzystwa Bractwa Pomoc-
cy stosownie do życzenia, wpi-
ntem się z wozem 24° franko-
wą skądki — obecnie bowiem
wciąż pruć nie mogę gdyż
do mojej geograficznej pracy
wydutki bezustannie na dzień
nowo wychodzą a które ku-
pować muszę.

Proszę przynieść wyrazy szczerze
szacunku i powadzenia z
jakim zawsze zostaje Pana
w nego Pana

Lehutoricz

Odebrany w Paryżu
19. Września 1891

Genève - (Aime) 31 Septembre
1891 2. ³³⁶

Szanowny Panie

Inwentarz roczny, a skut-
kiem onego nadwyżka pracy
niedozwolity mi przestę-
kalkulować dui temu, ja-
kiem to obiecał Trzeci z
pracy mojej, przygotowa-
nej dla Szanownego Pana.

Przysięgam temu przyniesie-
niu radości czynię, i jedus-
zesznie z tym listem oddaję
na pocztę przesyłkę.

Je 30^{ty} emiartek dadzą
Wam wyobrażenie czynię

jest obecnie mój Wstęp do Geo-
grafji fizycznej ziem Polskich.
Bratkuje jednak jeszcze jedne-
go wydaniu nad którym obe-
cznie pracuję mającego za
cel: „Dziejow ludzkości” a
w którym zawarte będą dzi-
siejsze teorye geografje powszechnie
ludzkości i jej rozwoju.

Dr Saporta, Pictet i inni inni
suwani badacze za material
stusze mi będą.

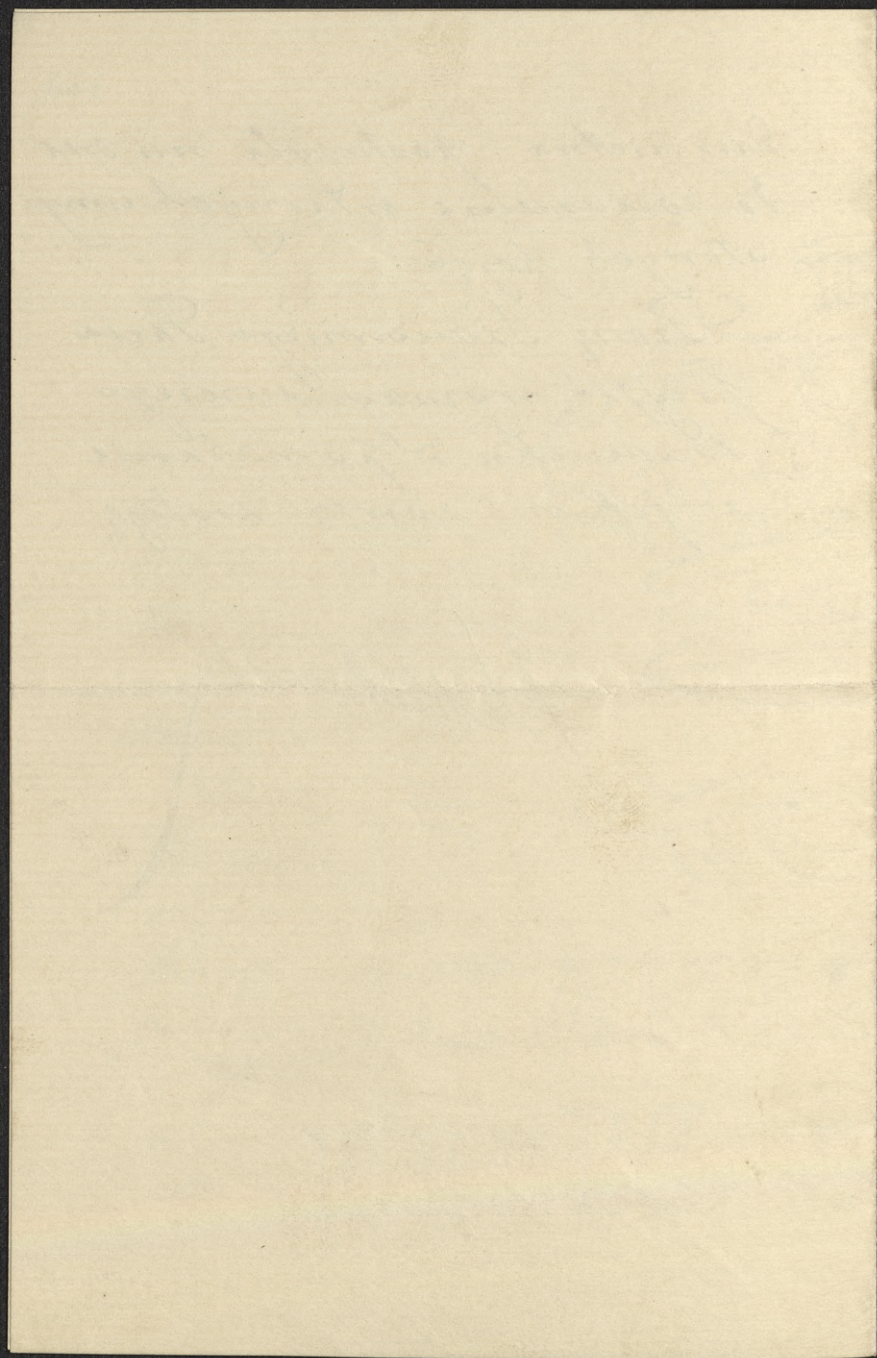
Jeżeli z tej treści obecnie
przystanej za wiadom wy-
eizgnien Panie wart wy-
lania sam Wstęp, przystę-
go woincaus.

W każdym razie z pracy
mojej rad jestem, bo choćby
nie wart być kontin wy-

darwieta, posturyta ni ora
do resurreiia wtasnyeh umy-
stonyeh pojé.

Prorz Szadownego Pana
przyje wyrazu szerego
szacunku i powasnie
z jakim zawsu arstyz

Lebedowicz

Odebrany w Warszawie
22go grudnia 1891.

Genie 21st grudnia 1891r.

338

Pracowni i Taskany Panie

Ja przystane dziełko Moni-
skiego serdecznie dziękuj-
wzum w podziw wpada
widzę tak niezmierny roz-
maitości wiedzy jednego czoł-
wieka, a sercu przyjem-
ne uczucie sprawi, że ta
Mistrzowska terra do
Polski należy.

Ja jednak wraz z podzi-
wem dla Mistrza, uczuciem
wdzięczności dla Was Panie
przyty jestem, bo nigdy

niesprostątem, jencu, wrodzaka
obijstnij lub samolubnej, Dziej
Ludzkości, przykładu tak
Strawaj i niepokalanij przy-
jini, co do pot blisko wieka
cgiełki, po co gteca doruca,
dla odudowania pomnika,
odpowiedniego tej wielkiej rozu-
mu jęgi. —

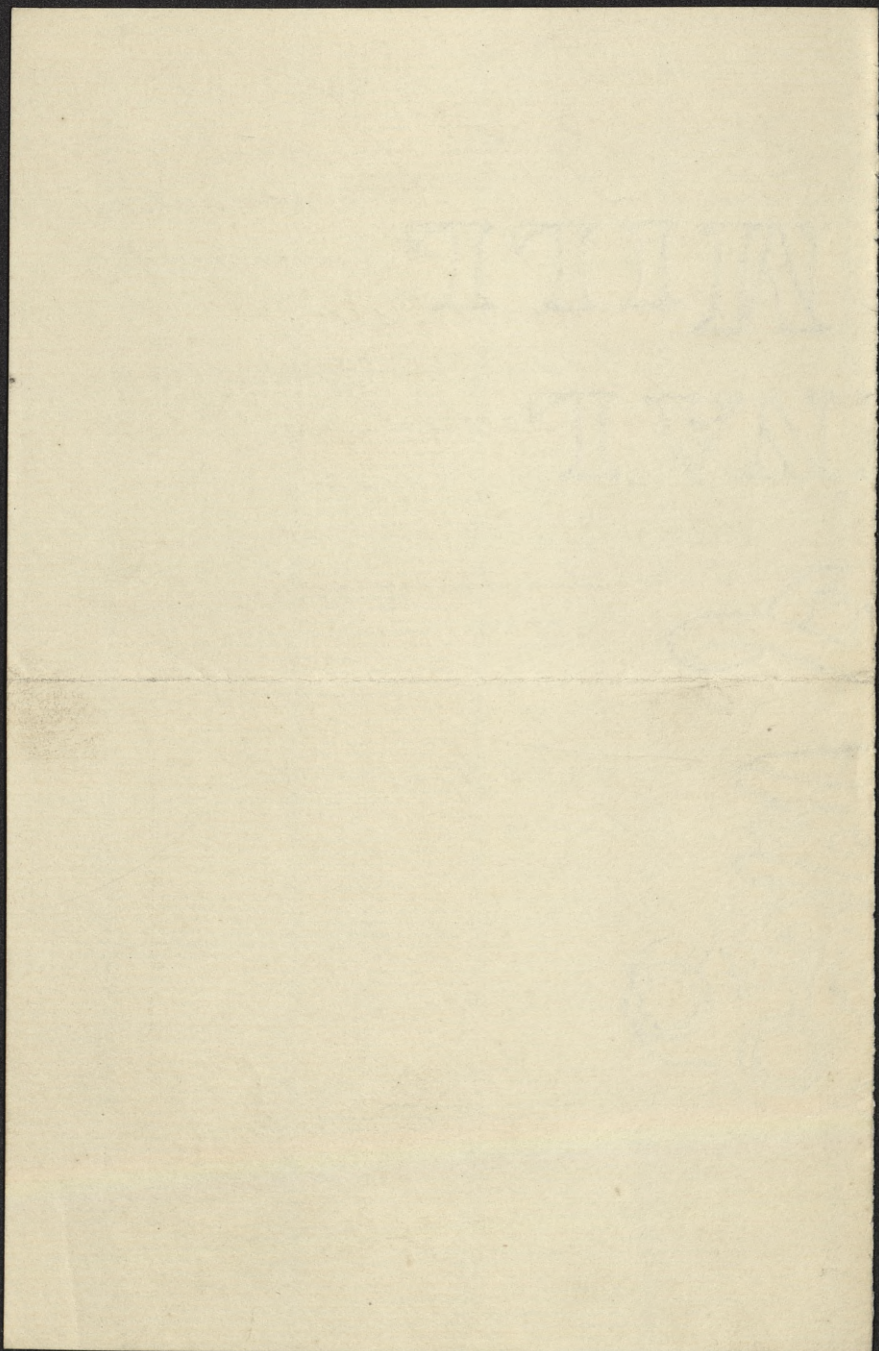
"Kotacie a będzie wam
strawano." pominę pismo,
a wize kotatatej Strawony
Mżu i strawyted wredzie
zabarykadowanie iardosiciz,
nieswiadomosciz i obfętwosciz
jodroje, na chruty dla
prajniciek jako catoriek,
dla Mistran jako diomek
Cisic wam prate. a dij

Boże żeby ten przykład uad.
 ludzkiej prawicy wyturatowej
 postąpił mógł u nas
 Polski pokoleniu. —

Żony tym nadchodzącym
 Nowym roku zaś pragnię
 Szanowny Państwo, serce
 i serce zdrowie i pomysłowo-
 ści w przedsięwzięciach prosz
 Was cielech

z sercem
 J. Kuloniec

Genève (Suisse) 17 Sentybera 1892 r. 340

Odebrany do Paryżu
1892 Sentybera 1892.
J. N.

Szanowny Panie.

W studiach moich dotyczących od obecnych pojęć o wnętrzu, powierzchni i krótkiej historii Ziemi ziemskiej, miałem sposobność tygodni temu paść, uabyć Dykt. Ko. Cesarzarskiego geologa M. Hermite, pod tytułem: *Geologie - principes. Explication de l'Époque quaternaire sans hypothèses* - Neuchâtel 1891.

Autorka ten posiada pierwszą powagę między uczeniemi a na Str. 12 pominada: "M. Poincaré, par suite des progrès toujours croissant de l'analyse, a démontré clairement, dans les comptes rendus à l'Académie des sciences de Paris, le 9 Juillet 1888, qu'aucune loi d'accroissement des densités, ne pouvait satisfaire à l'équilibre."

Ważni przypominam sobie że we Wstępie do wykładu Matematyki przez Wrońskięgo, który raczył mi ofiarować lat parę temu, coś podobnego się znajdowało. Odczytuje na nowo do niesmiertelnej umiejętności wainości Dykt., zwłaszcza 2 paragrafów, po których przegrywamy od strony 35^{ej} aż do 38^{ej} sprawdzając nie tylko że tak było w istocie, lecz że w innych częściach obecnych

a najnowszych pojęć co do ustroju i kształtu Kuli ziemskiej opiera się właśnie na nowej teorii pływów, uznaje dawne pojęcia oparte na jej niedostateczności, przeciwko której występował Wronski, krytykuje jednorodną elipsoidę Newton'a, centralną Huyghensa, i zasadniczy theoremat Clairault'a. Str. 37.

Nierozumieniem, mój matematyczny bagaż, nie pozwala mi wejść w zakres szeregu rachunku różniczkowego i analitycznego aby sprawdzić czy demonstracja p. Poirecaré ma coś wspólnego z trybem Wronskiego — zobaczycie to sami.

Ja głównie udzieliłem zrotatem z okoliczności, że śledząc wzmój obecną naukę którą są zajmują, a w której klasa jak już nasyrał Wronski:

wiechorszych umiejscowieni tak właśnie odgrywa rolę spozostatem z wyjątkiem równoległej mechanicznej budowy materii o której on mówi, a która są niepokusać na scenie, wszystkie inne rzeczy są jakoby wrojem programie przez tego Mistrza między str. 29 do 35 i 47 do 49.

Daję sprawę w mojej pracy z pojęć p. H. Hermite po jego zacytowaniu p. Poirecaré, umieszczeniem dostownie str. 35, 36, 37 i potonę 38. i wstępu wyżej wymienionego.

Boże jak mówię z barwetny do Kłobka, chcielibym się zapoznać bliżej, z powrotem teoryjami

Moiściego odnosząc się do mojej ulubionej pracy.

Jeżeli do Królowości Szanownemu Panu nie spró-
wadzi bądź tak dobrym mi napisać czy i gdzie
mogłoby dostać:

1° Accomplissement de la Reforme de la Mécanique
celeste demandant les lois de la construction de l'univers

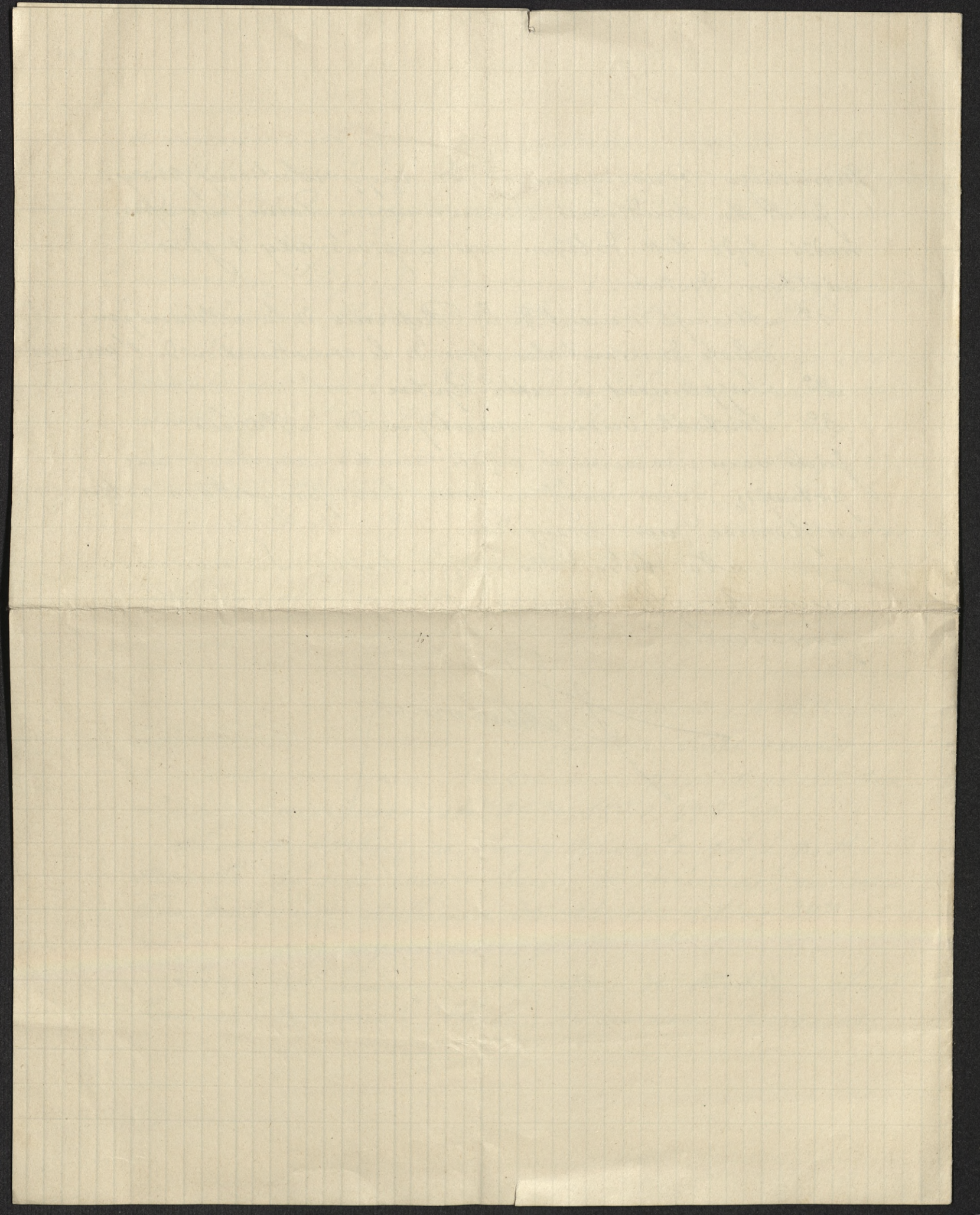
2° Supplément à cette Opus.

3° Vraie science nautique des Marées.

Je n'ai sans aucun doute ces-ci mathématiques ne
potrafię, syn mój w tym lub przyszłym roku
w pomoc mi przyjdzie.

Na tym Koniec, proszę Szanownego
Pana przyjąć wyrazy szczerego szacunku i
poważania

Deputowicz

Geniè 27° Marca 1892 e.

342

Saluorony i taskary Paris.

La prapostane dieto Moriskiego
ardecnie diskujz - prebiegtem
go po raz pierwszy i malatem
kilkã przedmiotów bardzo
mi pójstecznych. Skoda
ze musz On sa wyeraj odno-
sie sy cigly w nowo pisany
diale, do poprzednio wydanych,
utrudnie to musno czytanie
tych co nieobrazajniemi sã z
poprzedniemi. —

Pierwszy odciuek pracy mojej
z Agency iõ obceuych pójsc o
wzrostu i powierzeniu kuli

ziemskiej przestaniem Reiffowi
wypocząst on prosto druk.

Jak tylko otrzymam pierwszy
exemplarz, i prawdziwy przy-
jemności takowy przesyłę.

Proszę Szanownego Pana
przyjąć wyrazy szczerego za-
czucia i pozdrowienia i
jakim zawrze zostiję

Deputowany

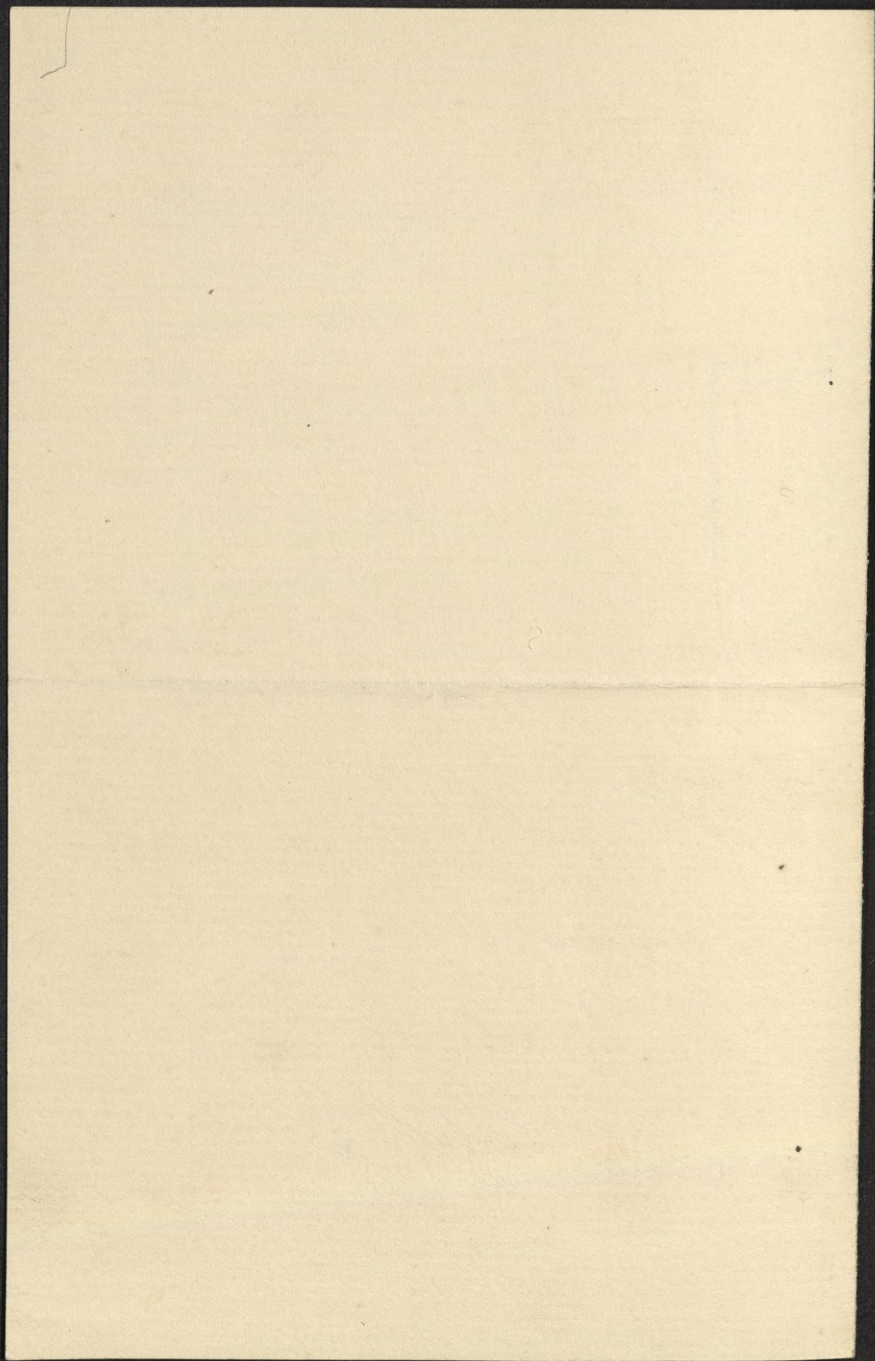
Wari

crumby

ay.

a

a -

Celebrowany w Paryżu
5to Kwieciana 1802

Genève 4to Kwieciana 1892 r.

344

Szanowny i taktowny Panie

Oto pierwszy zeszyt mojego
Wzglądu do Geografii fizycznej
plasz drukarzkiej opuscił —
pierwszą kę Kwitczę Diczinę
jej Ojcu Chrześtnemu pro-
sytański; zapomniać mi to-
wiera niepodobna iż Waszej
to dowcipnej a pełnej serca
i wiedzy krytyce, winieniem

zejście na gruntowniejszą drogę,
jak pierwsu okasane Wam
kiedyś próbki.

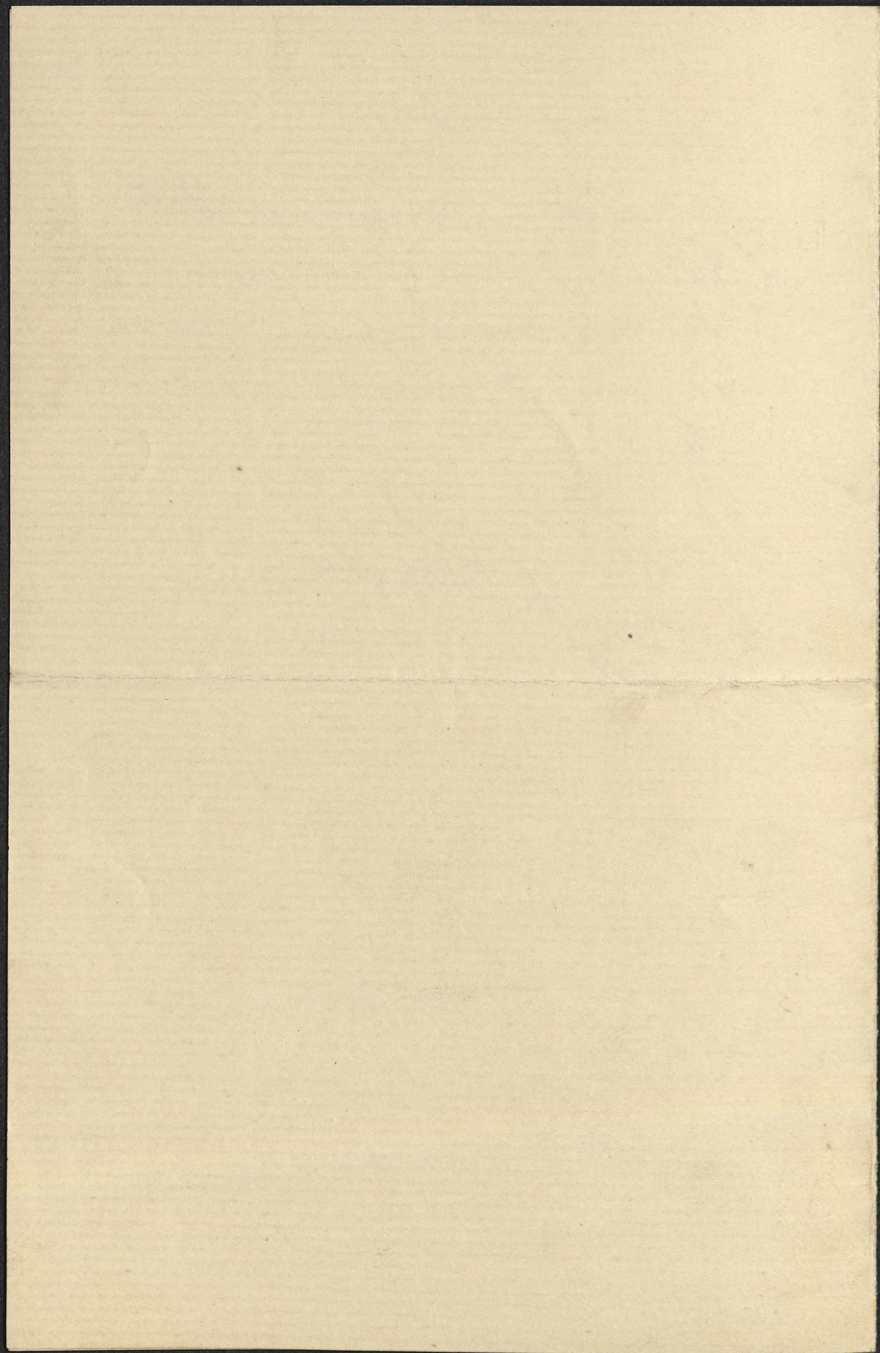
"To się łatwo czytać daje."
powiedzieliście mi wówczas,
a ja myślę dodatkiem: "nie
w tem prędo gruntownego
niema."

Tędotną prawdę to byto -
a jeżeli obecna drulectwa
i cierpliwą pracą onę pier-
wszą urągę w umyśle
Waszym zabrać potrafi,
za serwilinego się pochy-
lam.

Jak Kolwicek będzie rasc

przejść Szanowny dobro-
dzieju wyrazy serdecznego
szacunku i pozdrowienia
z jakim zawsze zostaje
Dla Was

J. Skłodowska

Quint 19. Czerwiec 1892 roku. 346

Wzbrany w Paryżu
29. Czerwiec 1892.

Szanowny i Taskary Panie.

Na przestany wiadomości o zaprzety-
waniu się p. Dickstein'a na moje
prace, serdecznie dziękuję. Wiedząc
jak wielką jest potęgą umysłową
p. Dickstein'a, stąd tych kilka
i rzecz sądzi że on ten rezultat
przeocenił raczej wielką mi
przyjemność sprawia, i daje za-
chęć do dalszej myślowości na
tym polu.

Co zaś do języka polskiego łatwo
je od lat 25^{lat} radko mające sposo-
bność do mówienia ojczystym języ-
kiem, na krytykę zasługującą
muszę.

Jednocześnie z przestaniem panu
Dicksteinowi resztem, postać

winnici jednu exemplare z Holsterna
Storrani do Zakopanego; nie wiem
czy takowy zastat tam p. dr.

Władysława Łanowskiego.

W odpowiedzi na przedostatni list
Dusińskie do Max Müllera, prami-
jonitem oż z tym uwanym
pracami p. Dr. Saporta względnie
do paleontologii językowej.

Podług niego Picket, bracia
Grimm i Ercegołucij Max-Müller
wsprowadzili paleontologję języka
nż do rzędu nauk ścisłych, od-
znaczeniem wszelkich piemiastków
nazwera aryaińskiego w obrębie
Europejskich językach.

Max Müller utrzymuje iż
wszystkie familje językowe pochw-
dzą od jednego wspólnego macie-
rystego pnia, i Storrani ich
genealogję podobnym sposobem
jak to czynili Darwin i Macckel
dla życia zwierzęcego i roślinnego.

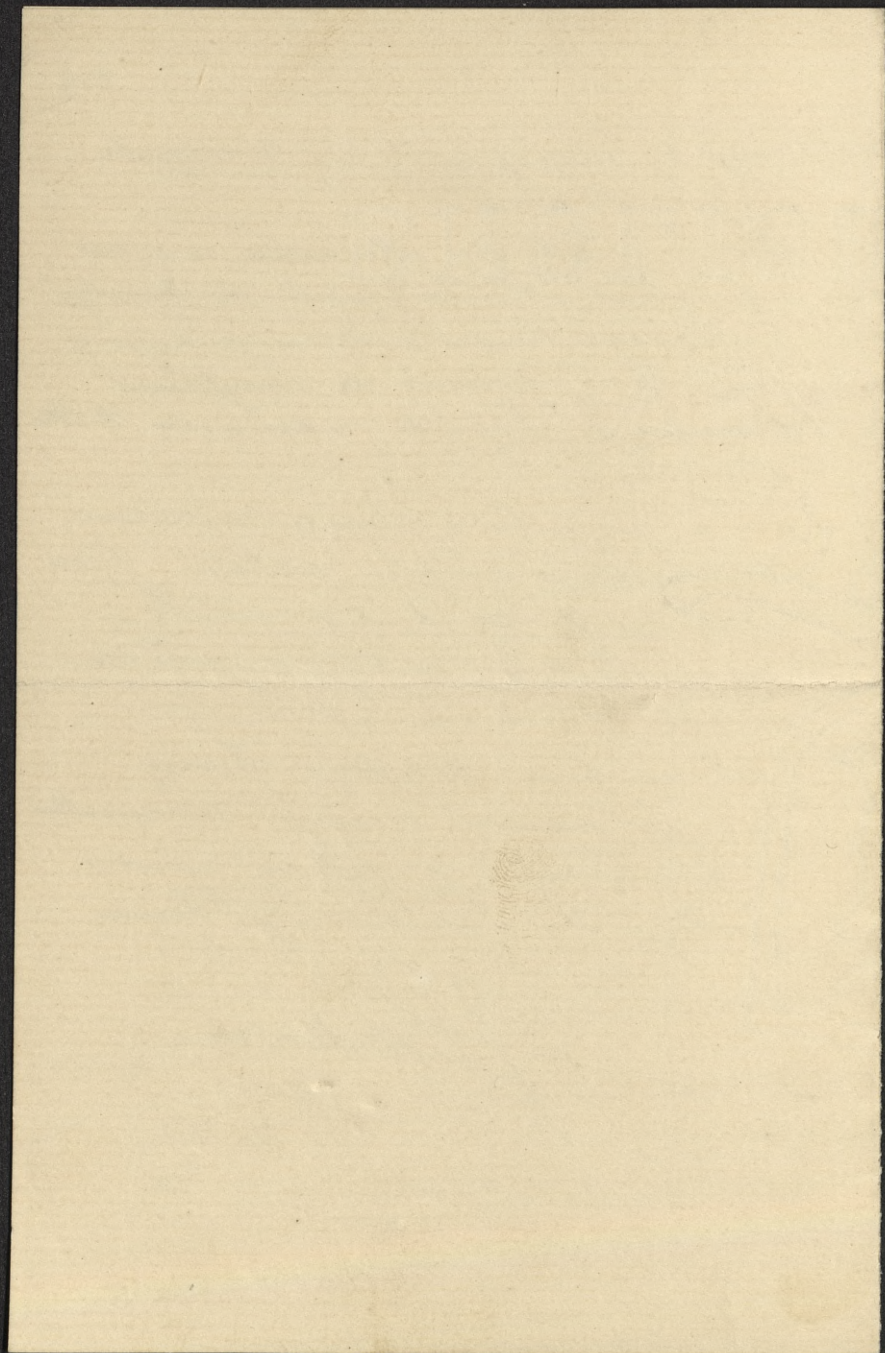
Teorji tej monogenetycznej dr Saporita
nie podziela wcale.

Oko w zupełnym kolebku co wiem
o p. Max Müllera, jeżeli dr Kwestya
Fustkiewicza Pana interesuje i przy-
jmuje, proszę do odczytania
brozury dr Saporita czterdziestu kolku
stronnie.

La parniżé o Sym serdecznie
dziękuję w Espeu składać będzie
examini do Ceut. alui szkoły.
wiconicorkam chłopałka Staska-
wemu Panu przedstawić.

A na tem kończę proszę
przyjąć wyraz szczerego serdeczku
i powasania z jakim zawsze
zostaję dla Szanownego Pana

Leptobowit

Guisé & 30^{ty} Czerwca 1892 r.

349

Wzbrany w Paryżu
1^{go} Lipca 1892

Stanowny i Taskawy Panie

Ja przystane wiadomości i
względności Pana Dicksteina
serdecznie dziękuję.

Waszej to jednak Kochanej
Oboje serdecznie jak zawsze
nie tylko zdrowe rady i mo-
ralne poparcie w tej skromnie
przedsiwziętej pracy, lecz
również drogocinną opiekę
jednej z najpotężniejszych w-
rumionych potęg jakiejś
polskiej sercy i się obecnie -
za jedne i drugie przyjęcie
zacznie najserdeczniej podzięk-
uję. Jest Wasz tym wierny

sprawił mi pociechę i przyniósł
w parę dni po otrzymaniu
listu od Reiffa, który podjął
się wyprzedaży a w którym
mówi iż to ostatnia da się
tylko udac jeżeli Dieumilli
Kujone ston kilka o tej pracy
uniwersy.

Dodaje on iż to jest nasz dził
kontrowny bez niebzdury.

Drukując resytauu, miatem
nadziej iż pierwszy resyt
optacony przecennie i wy-
przedany, pozwoli rozpocząć
druk następny i tak dalej.

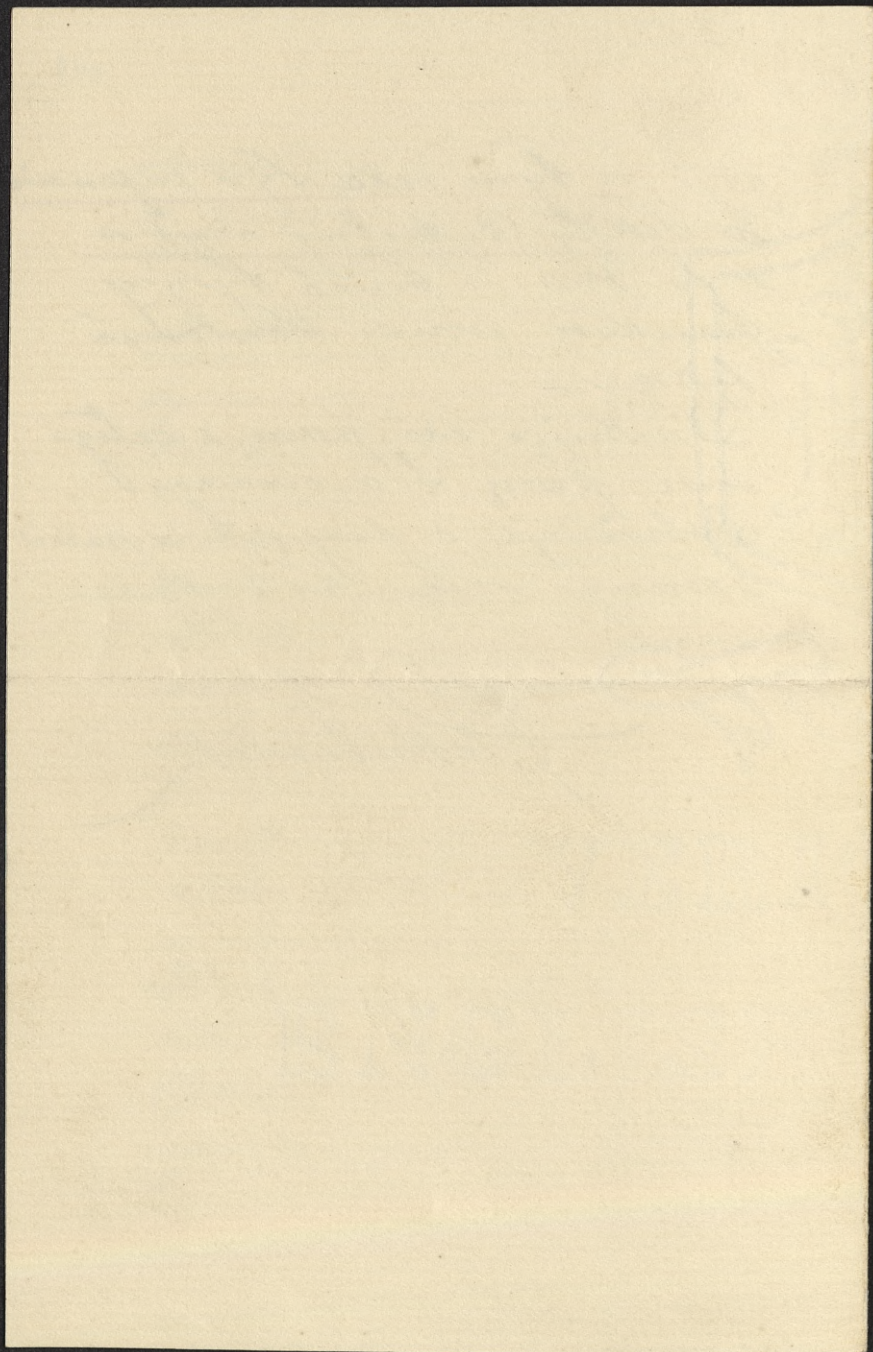
Ston kilka uniwersyteckich
w Drechsmieie przez Thana
Dicksteina zapewne w ogi-
celu tego dopnie.

Optacii zaś Dieumillarskich
ogtoreu jest mi trudno,

gdyi w tych rokach Syn zapewnie
do Sikoty Centralnej wejdzie
a to dwa do trzech tysicy
Franków rocznie kosztować
będzie. —

Instrukcje raz jeszcze z całego
serca, przez Szanownego
Dobrodzieja o przyjęciu warunków
szerego racunku i pora-
żania.

Leukowicz

Odebrany w Paryżu
9^{go} Listopada 1892

Quix 7° Listopada 1892 r.

350

Szanowny i drogi Panie

A choć nigdy podobno niemiernie
będzie wyczerpać Wąskiego sekretów
złotego serca — posiada ono bo-
wiem zawsze nowe skarby i
niezpodzianki.

To też ze też wzmocnienia
dążkuj Wam za myśł postę-
pów do kraju tak cniej wiedo-
mości dla ojcowskiego serca jak
synowskie porządzenie.

A również serdecznie dąż-
kuj za wybór Męża, które-
mu by wiadołwie postać
zaczynicie.

Je co chłopiżeciem jurou
za Wam Tuskę, Pradca nowy
do Walezyusza z zachwytem

cytatem, a rodzimym desytem
Dunaj porównywarze wielkosc
charakteru i serca tego polskiego
go Radey, z niewiezij owczes-
nej fortuny wybranka — je-
co powinny zuzoru z patryo-
tycznym woculeniem Gatera-
Tem na ten obywatelskiej
godnosc, wzundu, powinzenia
i dobroci pomnik, jakim
jest: „Testament dla wronka.”
Dziwie sz nie mogz se spad-
kobiera takiego Trucenia i
takich Szadywi, jak to nie-
wicie: piewnie i okarale
piewnie niezdy patryotami
w kraju niezdyce Szyma.
Zrozumieć Takow jak
Drogieni dla mnie Takowe
p. Lamoyckiego stona,
ktore w liście waznym
prezydent — bedz one dla

Syna zachęty do wyprawy na
 naukowym polu pracy, jak
 są dla Ojca drogoceńszymi nagrodą
 szerszego i szerszego kierownictwa.
 Syn mój w domu do lat 12^{tych}
 uczył się pod kierownictwem
 ukochanej żony, co było w całym
 tego stopnia ekumenizmem Chrześcijańskim
 Matki - potem w Instytucji
 11^{tych} Jany w S^t. Augustin przy-
 gotowywał bakałarski nauk
 i otrzymał dyplom który otrzymał
 w Paryżu w wspomnianych kalendarze
 16^{tych} latach życia. Tenże ostatnie
 spędził w Płoneu (Collège) gdzie do
 Seksty Centralnej przygotował się.
 O są zaś były mojej geograficz-
 nej pracy, chciałem wyprzedzić
 przednią rozdziału aby drugi
 z kolei drukować. Wydział jest
 poczyna za sobą pobyt obecny Syna
 w Paryżu nie pozwalają mi.

isó prędej, pomimo że często
wiedziaty kompletujze nió wótyz
uz reputacie do deuteru gelowce.

Pró jone dż kuzje za ówone
serdecnie względy aótyz jak
zawne ówone sporyz z ówym

Septimian

Lyon 14° Sierpnia 1892.

359

Szanowny i Szanowny Panie.

Pa udzielnym wiadomości i
niegdyś Biblioteki polskiej
Serdecznie dziękuję. Jedno-
cześnie z tym listem bo-
sytam mandat de poste
15^{tu} franków. -

Mam także przyjemność dla
syna niespodziewany podzi-
wić się. W sercu ciekawek
pewnatym był on przez
Dyrektora Szkoły który
go zamierza i odobrot
list od Matki jednego

z darowanych Nami Sekoty
Centralnej a zamartego w
tym roku Turynem, in-
dajcego przed śmiercią aby
Bibliotekę jego i wszystkie
należące do niej rzeczy
gimnazjum darowane były,
pierwszemu na Liście przy-
jętych w tym roku uczniom
Sekoty.

Tym miój jest prośba
spodobać się tego podarunku.

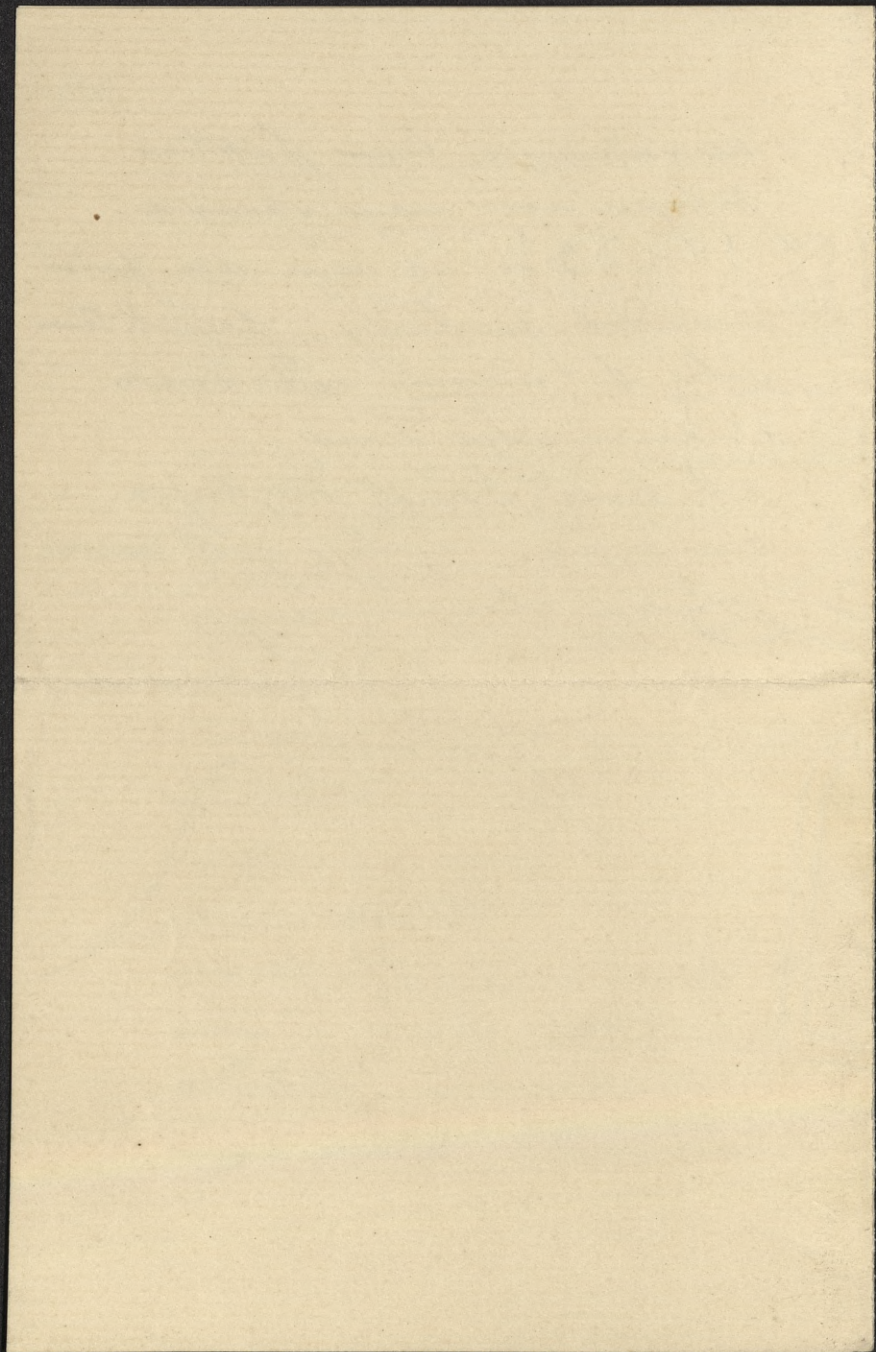
Meriem jura i czego są
składa ten dar i jak jest
wartości jego - mało do
nas z resztą obywateli
obchodzi, nigdy niewinnie
myśl sędzi sąsiedztwa

przewodnicząca temu faktowi
przyjemności nam sprawie.

Niewidzę na czele wca postać
mandat portowy, pozwoltem
sobie to urobić na imie
Stanowczego Dnia.

A teraz kwiciz dzię kwiciz
zaa jure i zostaje jak zawsze
szereze przywizazany.

Stankowicz

Genie - 22° Listopada 1892r.

354

Pracownicy i twórcy Pracy

Oto nowa nowa praca i przy-
jemna niespodzianka - dziełem
wzorczym od p. Dicksteina list
z powinnowaniem za przytko-
we emigracyjne synowskie i
Książkę wydaną przez Towarzystwo
Matematyczne - Spisane,
z zawierającą prace P. Stanisława
Krauskiego pod tytułem:
"Złoty przewodnik."

Dziękuję do popularnie i zna-
komicie opracowane setnym
jest wartościach poglądów na
wiedzę i jej ogólny wpływ, to-
maczenie objawów natury na
niebezpiecznych i nowych pracach

oparte, a język jasny i przystępny,
czytał to z prawdziwą przyje-
mnością drawała.

W wielu miejscach nie same
przytaczanie przykładów Kłosa
w 17^{ym} rozdziale mojego Wstępu
umieszcitem, wielką mi pocie-
chę sprawia, że to powi-
nno przedstawiać w
ten sam sposób rzeczy pis-
anych jedna w Lidzie Rugs
w Warszawie dowodem że
potrzeba tego rodzaju pra-
cać się. Odeję przed naszą
czytajcej publiczności i że
w kraju znajdują się ludzie
pełni życzliwości i zapętu do
ich wykonania.

Wam to życzę Kochany
Ojczulku by wam wszelkich
zawdzięczać a że to ten
znowu serdecznie dziękuję.

Wiedząc że kto jest easty per s. p.
 Ministerialskiego pozwolitem sobie
 14to bezwzględnie niecierpić was z po
 Dziś kowalcem przenieść na Wasze
 rze Książę polski 15to Sanktion
 dla otrzymania Mapy ziem
 polskich - Aktomij jemu nie
 odebratem - caaru straconego nie
 ma, piszę to Agetko z obawy
 czy list mój z pieczęcią Państwa,
 i czy o tem w Bibliotece samej
 nie sąsuniawo.

Życzę dobrego zdrowia Państwu
 i Państwu, zostaje jak zawsze
 szczerze przywiązany

Dekubowicz

